

Syryja Minarollis

ERDHEN
DALLANDYSHET...

TIRANË, 1958

SYRJA MINAROLLI

~~23437~~
13625

SHKOLLËJA E SHTETËRE
E TIRANËS

Erzhën dallandyshet

Vend e madhëri të rrethit
nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë, nëpër të gjithë
si për të gjithë,

Pluarëve të këmbës
në lagje të gjata,
që të gjithë, nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,

Shkollë të gjata, shkollë të gjata,
shkollë të gjata,
nëpër të gjithë, nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,

Nëpër të gjithë, nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,

Nëpër të gjithë, nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,
nëpër të gjithë,

STYLA MINAROLLA

1982
MILITARI E SHQIPË
KORRINTI

Botërisht dallandyshtet

Redaktor: LL. SËLIQI

Tirazhi: 1.000

Stash: 2204-55

Shtypur në Stabilimentin «MIHAL DURI» —

NË VEND TË PARATHËNIES

ERDHËN DALLANDYSHET

Ç'kundërmon në katër anët
era trëndelinë,
tërë gas e cicërrime
dallandyshtet vinë.

Venë e vinë rreth e rrotull
duke ligjëruar,
ngjiten qiellit, ndehen fushës
si për t'u pushtuar.

Fluturuan te kasollja
ku kaq vjete qenë;
ç'është kjo, mos shohin ëndërr?
Folenë s'e gjenë!

Shkoi foleja, shkoi kasollja,
shkoi dhe baltovina,
këtë vit në këto vende
ç'na u ngrit uzina!

E tashi te kjo uzinë
ngritn', o një folë,—
ma gëzofshi moj ngaherë
shtëpizën e re!

Mirseardhët, dallandyshe,
me pranverën sot!
Shënd e verë e krahë-hapur
ju presim ngamot!

NJË YLL

I thanë t'im gjyshi t'i falshe profetit.
U lut ai i gjori sa ditën dhe natën,
po hallet dhe brengat s'iu hoqën të shkretit,
dhe djersën dhe gjakun e shkriu për kafshatën!

Uria, kërbaci t'im atë ma çuan
ndër dhera të huaj që koskat t'i lerë.
Luftoi varfanjaku, — të tjerët fituan!
Për të qiell' i kaltër u nxi, u bë sterrë!

Më thanë dhe mua të mbroja vatanë
nga hasmi i tërbuar me armë e taborre.
I lashë fëmijët dhe gruan mënjanë,
rrëmbeva sëpat' e hanxhar e kosore!

Kuçedrën e shkula, e hodha në det,
ashtu si të parët Atdhenë e çlirova,
po vajtjen, urinë, pastaj dhe një mbret,
me gjakun që derdha këto veç fitova...

I thanë t'im biri: Ti ngreu për liri,
merr pushkë a sëpatë dhe malit përpjetë!
Fashizmin, tiranin ta bësh pluh'r e hi,—
me ty është Lenini, vëllezërit sovjetë!

Dhe i urët, i zbathur ndër male u ngjit,
me vdekjen në sy luftoi për lirinë.
Në qindra beteja një yll veç i ndrit,
në qindra fitore si prijs ka Leninë!

SI ATA

Te lëndin' e luleve
se ç'më qenke shtruar,
librin ti mes doçkave
mbake përqufuar.

Vogëlush syshkruari
rri lexon ngadale
luftënë që bënë
shokët nëpër male.

Le të mbushet zemëra
plot me krenari.
Po, prej atij gjaku
je, o bir, dhe ti!

Librin le mënjanë,
ngre sytë e vështron....
Ç'sheh ti tutje, maleve?
Thuaj ç'endërron?..

Mos iu shmang ti endrrave,
endërro, vëlla!
Le të ndez' dëshira
të jesh si ata!

VARFËRI E SHKRETE...

Varfëri e shkretë në kurbet të çoi,
t'i sillje shtëpisë zeher e kafshatë...
Bir, ku m'i le koskat, bir, kush të mbuloi,
kur si flet' e vjeshtës re në pyll të thatë?

Si e le të shkretë nënën e shtëpinë,
Si ta duroi zemra mallin për vatanë?
Aqë vjet sa rrojte, aqë vjet t'u nxinë,
dritë e djell njëherë sytë e tu nuk panë!

Vendin tonë, e mjera, e kish zullumqari.
Ç'ti bëj zemrës, djalë, dhëmbjen si ta shuaj...
O kurbet i shkretë, më të rëntë zjarri,
që na humbe djemtë larg në dhe të huaj!

SOT KAM VATAN

Jam zot i tokës, jam një fshatar,
që gaz e djell s'pash' kurrë,
që mora pushkën dhe hapa zjarr
dhe skllavërinë, që më dha varr,
e bëra shkrumb e zhurë.

Më shtypi beu për kaqë vjetë,
më thirri: — Dreq, m'u hiq!
Më mori tokën, më mori qetë,
pastaj më lidhi si deshi vetë
dhe dinte se më vdiq...

Por kur një ditë zëri i kushttrimit
buçiti anembanë,
në ballë e vura yll' e çlirimit,
në krah e hodha pushkën e trimit
me shokët partizanë.

Në brez un' kisha një ball fishekë,
në zemër kisha zjarr,
në qafë torbën me bukë e qepë
iu ngjita malit gjer lart në retë,
Dhe hasmit i çel varr!

Për her' të parë ndjej lumturinë,
sot kam vatan, o shokë!
Kasollen shemba, ngrita shtëpinë,
besën e dhashë: me prijs Partinë
kopësht ta bëj këtë tokë!

DASHURIA E VERTETË

Më rrëmbeu kjo burbuqe,
Shtat' i hedhur si selvi,
Të dy faqet lulukuqe,
Buzët gjak, dhëmbët inxhi...
Po, kështu nis dashurija,
Kështu nis, vëlla, kështu;
Erdhi vjeshta, ik freskija
Dhe ky fill mbaron këtu!

Më rrëmbeu syr'i shkruar,
Syr' i zi, vetull— kurorë,
Që ze djeg në kraharuar,
Që ndez zemrën zjarr e horë...
Po, kështu nis dashurija,
Kështu nis, vëlla, kështu:
Ndizet flaka nga shkëndija,
Veç ky fill mbaron këtu!

Më rrëmbeu, thon' kjo vashë,
Se është shok në helm' e gas
Zjarr u ndeza, kur e pashë,
Porsi yll iu turra pas...
Po, kështu nis dashurija,
Kështu nis e kështu rron.
S'është flakë nga shkëndija,
Është djell, që s'perëndon!

LUM TI, MËSUES!

Mëngjezi shkrep, kodrat zbardhëlojnë,
një erë e lehtë fryn mbi trendelinë,
Shihni fëmijt! Në shkollë po vrapojnë
si tufa zogjsh që zbresin mbi lëndinë...

Lexo ndër sytë e tyre lumturinë,
se ç'ditë e bardh' për ta po vegullon!
Lum ti, mësues, çfar' miq që po të vinë,
lum ti kë puth me mall e përqafon!

NË ZJARR E FLAKË

KY PRILL SIVJET

Ky prill sivjet si shënëndre
mbi atdhe sollj tufanin,
na nxivi qiellin,
na shojtj diellin,
na veshi zi vatanin!

Ne s'mund të vdesim ulur më
gjunjë,
qafën ta bëjmë frona!
S'na tremb hordhia,
na dhemb liria,
na dhembin viset tona..

E zjenë malet në katër anët,
kushtrimi i madh gjëmoi.
Në zjarr e flak,
mbi tokën gjak
flamuri i kuq valoi!

OLIMBIA

poemë

I

Ç'është' kjo gjëmë, ky të qarë?
Thomëni kush qënka vrarë?..

Jani Balit, trim me nam,
qehajaj vëllanë i vrau!
Vetë e ngre Jani vëllanë.
sytë e mekur vetë ia lau...

Vetë e mori në kurris,
ia çoi nënës në shtëpi.
— Nëno moj, vëllaj si lis
ra përmbys në dhe të zi!

Kur e pa nëna të vrrarin
se ç'i derdhi zemra lot.
— Turru, bir, e veru zjarrin!
O ata ose në sot!

Turru, xhan, e merru hakun
se të lanë pa vëlla,
tërë jetën na pin' gjakun,
vimë e shkojmë veç për ta.

Nisu, bir, malit përpjetë,
të jep nëna një dogra;
nusen, çupën t'i mbaj vetë,
do jem un' për ta kala!

Nisu, bir, si val' e thinjur,
që shkëputet nga përrenjtë,
aqë e fryrë e aqë e nginjur
rrugën çel nëpër shkëmbenjtë!

Nisu, bir, u bëj rrufe
n'ato male me dëborë!
Bjери hasmit dhe, po re,
je pishtar që digjesh horë...—

Më shumë Jani s'kishte pritur,
përmbi sup hodhi dogranë,
nëpër malet ishte ngjitur
tok me shokët partizanë.

U nis xhveshur si ata,
po s'e ngriu furtuna kurrë!
Mbi dëborën shtroi dhe ra,
po dhe bora ngrohej furrë!

Barkun thatë si ata
ndoqi hasmin anëmbanë,
e rrethuan, po s'u dha,
e qëlluan, po s'e vranë...

Tok me shokët n'ato male
seç luftoi e u përpoq,
iu hodh topit, s'pyeti fare,
iu hodh flakës, po s'u doq...

Dhe kur malli për shtëpinë
se ç'ia dogji zemrën zhurë,
shtërngoi fort atë martinë
edhe zemrës i vu gurë.

— Nëno moj, në qoft' se rron,
a në dergjesh varrzbuluar,
pushkën djalit ia dëgjon
kur gjëmon e zemëruar?

Nëno moj, edhe në rënça,
pushka ime nuk pushon,
gjakun tim dhe në e dhënça,
bëhet dritë e fort ndriçon!

Nëno moj, po t'u vra djali,
ke me mijra bij të tjerë,
nëno moj, në të merr malli,
puth ata e merru erë!

Ne një zjarr na ndezi gjinë,
yll' i kuq na ndriu në ballë,,
Vajzën puthma, Olimbinë!
Nuses, nën', m'iu fal me mall!

II

S'sheh fëmi të lozë jashtë,
se fryn vdekja orë e ças,
u dogj gazi si fill kashtë,
një kujtim farmaq la pas.

Gjithë strukur, gjithë mekur,
fatur mëmave në gji;
ca q'u vran', në dhe jan' tretur,
ca mben' rrugve pa njeri.

Sa kascille trimash mali
u shkoi flaka gjer në qiell,
sa herë erdh këtu vandali
doq e poq e shkoi në hell...

Olimbi, moj Olimbi,
Pse nuk ha e pse nuk pi?
Buka, ujët s'po të shkoka
si fëllzës në kuvli!

Vajza t'anë po kujton,
mos është' vrrarë e mos ka vdekur,
mos ka plagë e mos rënkon
n'atë shkëmb i vetëm fshtetur...

Në rrogos ku qëndron shtrirë
gjyshen sheh që nanges zjarrë,—
këto halle ç'e kan' mpirë,
si skelet në tym është' tharë!

Brengën thell' në zemër mba,
ç'gjak pikon zemra e shkretë!
Dy djem pati, asnjë s'ka!
Po s'e jep, jo, vehten lehtë!

Nën' e trimit ndër ne s'qan,
po për trimat bëhet krah,
po ra trimi, gjë s'e mban,
zjen, mallkon e vdes me ta.

Është nën' e partizanit,
hallall qumshtin që ka pirë,
Sytë e saj ia fal vatanit,
i fal zemrën dhe të birë...

Plaka nusen kur e pa
mbushur sytë rrafsh me lot,
— Khan, moj nuse, — se ç'i tha,—
Zinë e shkretë ç'ma ndjell sot?...

Buzë vatrës Olimbia
rri menduar. Ç'po kujton?..
I del para fëminia,
me të sonte kuvendon!

Kujton kohën e kaluar,
kur me Palin qeshnin, lonin,
aty veç e të zemruar,
aty bashkë prap pajtonin.

Kështu qeshnin, kështu losnin,
kështu çel e mbyll mërinë,
dy manaret larg kullosnin,—
ata shtonin miqësinë.

Tani — mbyllur në shtëpi
buzëplasur, zemërvrarë;
çfryn kasollja tym të zi
nëpër kashtë e nëpër trarë...

Po kur maleve me borë
u nis Paçi një mëngjez,
se ç'i tha e ndezi horë,
se ç'dëgjoi e flakë u ndez...

Dhe më s'priti, s'iu durua,
i dha dorën dhe u ndanë,
atij trimi ç'iu betua
dh'u bë erë e tramundanë.

Mblodhi shoqe e shkoi nga zalli,
mblodh inat e shtiu në gji,
mblodhi fjalë i çoi nga mali,
priti shokët më shtëpi.

Një nat' vajt' e dogji barë,
atë nat' pa yj' e hënë;
kur e ndalën zu të qajë,
kërkoj lopën, tha, që mbrëmë...

Brodhi hasmi vend më vend,
ditë e natë mbajti vesh,
aluriti sa s'u çmend,
po nuk nxori gjë në shesh!

Fshati dinte, po s'thosh gjë,
dinte fusha, po s'tregonte,
dhe Gjanica ¹⁾ s'bënte zë
sa kish parë e sa dëgjonte,

Edhe gjyshes kur i thanë
lumja ti çfar' mbese ke,
qeshi pak e lott i ranë,
kujtoi vehten çup' të re!

Dhe kur vajza natën von
aqë e lodhur vjen të flerë,
gjysh' e shkret' mbi kokë i shkon,
fort e puth e i merr erë,

— Ty të ruajtë i madhi zot,
se je prapë një fëmijë,
s'di ç'është' lufta, s'ruhesh dot,
partizan' e gjyshes, bijë!.,

* * *

Ç'ish gëzuar Jani Bali,
kur i thanë e i bënë be:
— Jotë bijë shqipe mali
krah për krah lufton me ne!

1) Lumë në Myzeqe.

Kish kënduar, hequr valle,
kur dëgjoi se ajo rron,
atje lart ndër ato male,
ku fryn erë e ku gjëmon,

III

Ç'po fryn era atij zalli,
vjeshta rrëzon fletë,
Ç'është ajo sarkadhe mali
bregutë përpjetë?

Se ç'ia ngre, ç'ia fluturon
kjo era shaminë,
ajo ec e endërron
vehten me martinë,

S'mund të rrinte më në fshat,
andaj mori malin,
Bëm'u shesh, o more shpat,
sa të takoj Palin!

Ta takoj e sytë e shkruar
t'i shoh a kan' zjarrë,
rron a s'rron apo është' shuar
miqësi e parë,,

Ku ta gjej e kë të pyes,
kush vall ta ket' njojtur?
Kujt t'i them se ç'zjarr m'u ndes-
dhe më s'është shojtur,,,,,

~~13625~~
13625

Kështu thotë e fluturon
flutura syshkruar,
kështu thotë e endërron
zemër-përvëlur,

Është flak' e dashurisë,
zjarr që s'bëhet hi,
është dhëmbk' e miqësisë,
që në vogjëli,,,

Kur iu ngjit malit në majë,
qëndroi një çop' herë,
mbi fshat hodhi sytë e saj
për të fundit herë,,,,,

Vjesht' e zymtë, er' e marrë
gjethet përdhe shtrojnë,
lumi i fshatit hiqet zvarrë,
kasollet rënkojnë,,,

Dhe më larg një tym i zi
ngrihet re stuhije,
pastaj mjergull, shkrumb e hi,
klithmë e kujë zije,,

Fush' e gjërë mbet skëterrë,
nuk sheh këmb' njeriu,
Olimbia pikë e vrerë
sa fort pshërëtiu:

— Pritna, pritna, o moj fushë,
sa të vimë ne,
të çlirohesh, të stolisesh
porsi nus' e re!

Pritna, pritna, se gjaksori
shpejt moj do m'barojë!
Kështu tha e rrugën mori
Palin të takojë,

Eci, eci gjer ndajnatë,
po atë s'e gjet,
— Folmë, xhan, o pyll i thatë,
folmë pse s'më flet?

Ku ta gjej, o unë e mjera,
atë që kërkoj?,,
Po s'flet pylli, s'flet as era,
s'flet edhe përroi,,

Lenzë moj, dy dit' pa ngrënë
ç'ke që më trazon?
cilin malli ta ket' zënë
dhe po më kujton?

More zogj që fluturoni
duke ligjëruar,
hidhni sytë dhe vështroni
ku vall ka qëndruar!

Kam t'ër' ditën, të m'i thoni,
atë kam kërkuar,
në ka fjetur, të ma zgjoni
duke m'i kënduar.

Në ka plagë e në rënkon
frymën duke dhënë,
le t'ia thot' ngadalë këngës
sa t'i dëgjoj zënë!

Në ka rënë e është vrarë,
merrni një grusht dhe,
verjani zemrës ngadalë
dhe shihni si rreh.

Dhe ahere do shikoni
syri ç'flakëron,
dhe të vdekur, do besoni,
trimi gjithnjë rron!..

Olimbia e këputur
nënë lis u pshtet,
lehtas mbylli sytë e bukur
dhe si shqerka fjet... .

IV

Ç'janë ata që zbresin malit
dhe këngës ia thonë?
Ç'u shkëlqen në mes të ballit
yll' i luftës sonë!

Se ç'u ngre era shaminë,
që u skuq si gjaku,
hedhur krahve një martinë
me kollan shajaku.

Gur më gur ç'ia thonë zallit
fëllëzat malore.
Olimbia zbret prej malit
me 'j bari për dore.

Me barin' sa plasur dherit,
sy e faqka tretur,
gjetj çetën mes zabelit,
gjet dhe Palin pshtetur.

Me të gjithë u përçafua,
ç'mall ta kishte zënë,
kush e di sa vite thua
shokë e miq kan' qenë.

Shokët qeshin me çobanë,
që do pas t'u shkojë,
që me trimat partizanë
mburret të luftojë.

Yjtë ndizen si shkëndija,
hëna kaptoi malin.
Ç'është' gëzuar Olimbia
që takoi me Palin!

Kur u panë, me ç'gëzim
syri gufoi mallë,
tha më shumë ai vështrim,
se sa mijra fjalë...

Se ç'janë ulur mbi lëndinë,
ashtu si dy zogj,
pë at' mall që u ndez gjinë
nuk e zbrasin dot.

Hën' e bukur që m'atë anë
Ëmbël m'i kundron,
ç'u ka zbritur aty pranë
dhe m'i ledhaton.

Për karshi mbi shkëmb të thatë
shqipja ka qëndruar...
Fjal' e tyre her' merr flakë,
herë rrjedh e shtruar...

Njeri tjetrit s'ia thon' dot,
skuqen, turpërohen,
syr' i ndezur le ta thotë
zemrat ç'përvëlohen...

* * *

Pa shiko barinë e shkretë
si u turret pas.
— Xhane, thot', të vij në çetë,
se kështu do plas!

Flet e qan me lot e kujë
dhe prej tyre s'ndahet.
— Merrmëni që t'ju mbush ujë,
buza kur t'ju thahet!

Do luftoj si ju dhe unë
dhe ashtu do bje,
s'kam vëlla, po djemka shumë
nënës do t'i le!

Dhe në s'kini një martinë
të ma jepni mua,
merrmëni zbuluës dhe shihni
po s'u bësh fajkua!

Merrmëni që t'ju lidh plagët,
në u zëntë plumbi,
merrmëni t'ju lidh me shokët
më shpejt se pëllumbi!..

Ata qeshin e gëzohen
me këtë petrit,
si e puthin, zënë i luten:
— Prit, moj shqipe, prit!

Prit të rritesh edhe ca
dhe pastaj të marrim.
Je i vogël, kalama,
s'e duron dot zjarrin.

— Në s'të muarm' këtë radhë,
dëgjo Olimbinë,
ti mos qaj, pëllumb i bardhë,
se ne prap do vimë!

Kështu thanë edhe u çuan,
therën poshtë zallit,
kaqë i thanë e fluturuan
shqiponjat e malit..

— Plaç, moj zemër, si vullkani
që më rreh në gji!
Ti je zjarr, — rënkoi çobani, —
unë çilimi!

V

Er' e çmendur vërshëllen
atje tej në pyll të thatë,
dimri i madh që po na vjen
nxori kosën këtë natë.

Te kasollja e gjysh Xhezarit
Pali mik na paske ardhur.
Olimbia pranë zjarrit
këmbët ngroh, q'i kanë mardhur.

Fjal' pas fjale muhabeti
se ç'u ndez për bukuri...
Eh, — thot' plaku, — unë i shkretë!
kur nuk qeshë pak m'i ri!

Dhe un' pata zjarr në gjì, —
buzëplatur mendon plaku, —
derdha djersë e korra zi,
po kështu nuk më vloi gjaku...

Moj Parti, të qofsha falë,
ndeze zemrat anembënë!
Tunde fushën, tunde malë,
ndaj ty trimat shpirt të kanë!

Trim i madh yt at, moj bijë,
po dhe ti s'më, dukesh pak.
Po lëshoi ky sy shkëndijë,
ta dish zemra digjet flakë!

Muhabeti kish marr' shtruar,
kur u dha një trim në derë,
frymë merr duke gulçuar,
lodhja këmbët ia ka prerë.

Mezi tha nja dy-tri fjalë:
— Partizanët jan' rrethuar!
Zor të mbetet një i gjallë,
zor ndonjë për të shpëtuar!

Kaqë tha e u bë erë,
kaqë tha e fluturoi,
shkoi trokiti der' më derë
dhe, në flinin, vajt' i zgjoi!

Aher' plaku na është' ngritur,
mori pushkën dhe e pa,
sytë e tretur ç'i kan' ndritur
dhe një lot i nxehtë i ra...

Pastaj rëndë psherëtiu.
— Pleqëri, — tha, — u shkretofsh!
Nga t'ia mbaj sot unë i ziu?
Pse moj sot të më turprosh?..

Ngreu, moj bijë!.. E meriton
Rrëmbe pushkën, që rri fshehur!
Ja, dëgjo se si rënkon
pa fishekë e këmbzë-shkrehur!

I sheh plaku që të dy
n'errësirë si vrapojnë,
deri larg i ndjek me sy,
kur si shqipet fluturojnë...

Kështu trima, shqipe mali
Që dhe vdekjes nuk i friken
s'më pan'sytë... Zot, ti fali,
Se janë trima që po rriten

VI

Zvarrë e zvarrë e këmbë e duar,
herë shpejt e herë shtruar
shkëmb'e shkoza kan' kaptuar...
Lufta vlonëte për karshi!

Rrinë shtrirë e po dëgjojnë
pushkë e bomba si gjëmojnë,
partizanët ç'po qëndrojnë
porsi shkëmbi në stuhi!

Pushk' e tyre veç gjëmon
dhe, kur rrethi i shtërngon,
gryk' e malit ç'po vajton
për ata që bien fli!

Turren trimat, po më kot, —
ky rrethim nuk çahet dot!
Vrarë e prerë trima plot,
vrrarë e prerë për liri...

— Ti rri ruaj, — i tha Palit
Olimbia dhe u nis, —
do t'i ngjitem zvarrë malit
mitralierin ta vithis!

Do t'i shkoj ngadalë prapa,
mitralozit t'i mbyll gojën.
T'u them shokve: Shteg ju hapa!
Pa pastaj le të mbarojë!..

— Dale, xhan, moj Olimbi, —
u gjegj Pali e iu qas. —
Ku do vesh pa mua ti?
Këtë zemër mos ma plas!

Un' të desha dhe të dua,
shok nuk pata përmbi ty,
se je shqipe dhe fajkua,
ndaj do vdesim që të dy! —

Gjith' kjo jet' me halle shumë
se ç'i bëri zogj me krahë,
si zgalemit në furtunë
zembr' e tyre zu të rrahë;

si zgalem, që sheh stuhinë
edhe sytë e tij shkëlqejnë,
s'pyet për valët që po vinë,
në e mbytin, e rrëmbejnë,

ai turret te rreziku,
guzimtar me gaz lufton,
edhe vdekja në e çiku, —
këng' e tija prap jehon!.

Shtjer, moj push' e trimit, shtjer!
Digje hasmin flakë e zjarr!
Merrma shtruar si ngaherë, —
shokve shteg e hasmit varr!.

O eses, o moj kolerë,
s'i tremb lot trimat e malit,
se jan' gjak me zjarr përzierë,
se kanë yll në mes të ballit!

Shih si fryn tufan' i marrë,
ata xhveshur e pa ngrënë;
shih opingat ç'heqin zvarrë,
thonjtë e këmbve ç'u kan' rënë!

Po ata s'duan t'ia dinë,
rrufe bëhen, të përlejné,
bëhen zjarr e ty të shkrijné,
thëllim bëhen e të thajné!..

Dhe u sulë shqipe mali,
i van' hasmit aty pranë,
zjarr' i vdekjes dot s'i ndali
dhe një plumb në gjoks i dhanë.

Dhe esesi i xhindosur,
gojën shkumbë e syçapluar,
klith si derri q'është' plagosur,
kërkon gjak të pij' me duar.

Përmbi Palin ç'u vërsul,
i ngul thikën mu në zemër!
Dhe ai trim, që s'u përkul,
bëlbëzoi ngadal' një emër...

— Olimbi, moj lul'e malit,
bëmu krah e hidhu ti,
pastaj yll' e kuq të ballit
të ma vën' shokët në gjë...

E kur ra u plas përdhe,
dhe një her' pa Olimbinë,
sikur desh t'i bëjë be
ta mbaj' ndezur dashurinë...

— Prit, dushman, se kam një fjalë!
Ta marrç vesh sa dhembti thika! —
Sulet hasmi, po në ballë
plumbi i saj shakuill e shtrika!

Dhe me gishtat lyer gjak
si hienë dhen' gërmon.
Ndoshta varr' e tij po hap,
ndoshta gjak nga dheu kërkon...

VII

Bie bora flokë-flokë,
të merr frymën kjo duhi.
Olimbi, moj, shko ndër shokë,
se kështu qesh syr' i ti!

Shokët mbedhur aty pranë
shohin trimin që mbaron...
Dy-tri pika lot u ranë!
Luft' e egër larg gjëmon.

Në mes tyre Jani Bali
gjunjëzuar puthi trimin,
yll' e kuq peshqesh ia fali,
grushtin ngritur bën betimin.

Dhe Xhezari q'është' me ta
e tund shkopin dhe betohet:
Pali rron, thot', dhe në ra
vend' i trimit kështu mbrohet!...

Nëpër male fryn stuhi,
çeta trime ngjitet malit;
hap më hap flet zër' i ti,
tok me ta kjo zemra e Palit!

Olimbi moj, udh' e mbarë,
këmbëzbathur çaj stuhinë!
Dhe në marrtë kurmi flakë,
kujto shok'n e dashurinë!

LAPIDARI

— Nëno, ç'është lapidari?
pyeti djali i vogël-o
— Është kështjellë, o bir, prej zjarri,
ku mbuluam zemrën-o!
Ja atje, o bir, atje
ç'u gremis një lis përdhe,
e jo një e dy e tre...
Jetën dhanë, o shpirt, për ne!
Që të gjithë shqipe mali,
që Partia krahë u fali,
o biro!

— Po përse luftuan, vallë?
Ç'shokë kishin, ç'emër kanë?
— Ata ishin trimat-o
me një yll të kuq në ballë,
bijtë e nënës partizanë!
Gjoksi i tyre blojti hekur,
gjoksin tanksit i kan' vënë,
fyt për fyt me të jan' zënë,
fyt për fyt me të kan' vdekur!
Ata ndezën, bir, një dritë —
mbi atdhe po ndrit si djellë!
Te ky vend, ku lan të ritë,
te ky vend, te kjo kështjellë!

II. NETËT PA HËNË

G NENE!

O nënë, që linde njerinë,
q'ë rrite me vajtje, mundime,
dhe i ndeze në gji dashurinë,
sa fort t'adhuron zemra ime!

Kujtoj ato netët pa hënë,
kur çfrynte tufan' i tërbuar;
si kllçoçka na mblihdhje, o nënë,
te vatra e varfër, e shuar.

Dhe nisje tregoje ngadalë
një prrallë të gjatë, moj nënë,
me lote na qullje çdo fjalë,
sa gjumi na merrte pa ngrënë.

Dhe ditët kalonin e unë
të lutsha: Nënoke, mos qaj!
Se doçkat m'u rritën për punë,
kafshatën me ju do ta ndaj!

Ti qeshje. Ndër lote shpresoje, —
një shpresë për diell në stuhi, —
dhe flokët me mall m'i lëmoje
dhe zemra të hidhej në gji. . .

Shënim. — Nën titullin e përgjithëshëm «Netët pa hënë» janë përmbledhur vjersha të shkruara para çlirimit të atdheut, kryesisht në vitet 1938-1942.

Tashi ti më kalbesh në dhe,
jetimat mbi varr të kërkojnë;
si nata e heshtur ti fle,
veç lulet mbi ty kundërmojnë...

KJO NUK ISH PËRRALLË...

Në të ri, moj motër, një çupë kërcure,
si fëllëz' e malit mbyllur në kuvli;
bota jote ndrydhej veç në katër mure,
ç'të dridhej si zogut zemra mu në gji.

Atë që s'e deshe ta dhanë për burrë,
shpejt të vu çarçafin, të veshi në zi,
u ndave nga shoqet, me to s'fole kurrë,
me djemkat që lojte zure mban mëri.

E prapa kafazit trete zjarr'e mallë,
ti, fëllëz' e malit mbyllur në kuvli!
Kjo nuk qe një ëndërr, kjo nuk ish përrallë,
po qe jeta jote: vaj e lemeri!

T'U HARROFTË EMRI...

(variantë)

Iknë burrat, iknë, iknë e muar dhenë,
gruan dhe fëmijët lanë në fole,
për të nxjerr' kafshatën koskat larg u mbenë,
porsi milingonjat gërmuan në dhe...

Iknë burrat, iknë, muar arratinë
dhe u lan' shëndenë me dy pika lot;
nënat, nusët pritrnë, si pret lulja shinë,
po si lis i prerë më s'u ngritrnë dot!..

T'u harroftë emri, o more kurbet,
që na humbe burrat larg e larg mërguar,
ata van' të nxirnin kafshatën e shkretë,
ti u solle zinë në vatrën e shuar...

IA RUAJ ZJARRE...

Notoj ndër valët e dëshpërimit,
po shpirtit tim ia ruaj zjarrë!
Dhe kur kët' natë do e zbojë agimi,
do them: — Në parzëm s'ka vend trishtimi?
O zemra ime, këndo beharë!

SHIKO TCKËN

Ata lotë
që dikush ka pikuar
s'ju trokasin në zemër?
Hymn' i zjarrtë i përlotur,
që rëndon ndër të mjerë,
s'ju troket mu në zemër?..

Plot me qejfe e shkon jetën fqinja ime
dhe shijon yjtë e qiellit që vallzojnë
dhe s'dëgjon
në kasollen me dëborë psherëtimet,
as fëmijët që për bukë po vajtojnë...
Ndër të errëtat kasolle shoh një dritë
ndaj të fikur...
Një kollitje — hymën zije!..
Yjtë tallen me të mjerët poshtë?!
Oh, çuditë
e një bote që s'ka pikë dhemshurije!..

Asohere ze rënkoj papushuar
dhe rënkimi ma përzhit zemrën time,
sepse shoh që me lot jan' mbuluar
sërë shpirtrash...
Oh, mallkime!

Vlla,
nga sytë që jan' zgurdulluar,
nga dy sy si dy gropa skëterre,
me një shpirt aq të pastër,
të vuar,
të ushqyer me rënkim e me vrerë,
mos vështro yjtë e hënën e qiellin,
e dritën e motit e diellin
dhe herojt e mëshirës,
a uratën punëboshe përherë!..
Shiko tokën!
botën e mjerë!
Shiko,

III. KËNGA JOTE TË BUÇASË

MOJ E BUKURA UZINË

Moj e bukura uzinë,
mun si gjak na shton fuqi!
Hapi krahët, hape gjinë,
pritma, puthma puntorinë!

Njëqind kate m'u rritsh tinë,
që zbardh ditët që po vinë!
Dilu shoqeve përpara,
hiqe vallen, moj uzinë!

Hiqe vallen me shaminë
dhe këndo një këngë tinë,
kënga jote të buçasë
hymn lavdie për Partinë!

KËNGA ZJEN SË LARGU

Ku vashë pranvera shket mbi fije bari,
mbi sup'n e poleskës, fill margaritari,
ku trim i fustanes prehet një cop' herë
mblidhet pleqësia mbrëmave në verë...
Ja për të kënduar, ja të kuvenduar...
Sa gëzim që sillka kjo punë e bashkuar!

Në rrëzë të malit, atje mbi lëndinë,
ku dash' i këmborës kulloi trendelinë,
djemtë çlodhen mirë, djemtë pun'-mbaruar
pa zënë e ia thonë këngës më të shtruar,
dalë e me ngadale gati për ta shuar,
pa zënë e këputin si lot'n e kulluar —
mbi mollzat e faqes zbehur dhëshurije,
pa zënë edhe e ngrejné me hov djalërije!..
Pleqtë të mallosur, mbytur me kujtime,
këndeji venë veshin... andej psherëtime...

Kënga zjen së largu, këng'e dëshëruar,
këng' e vendit tonë, këng' e pambaruar...

ROJES

U gris cip' e natës, yjtë zënë e shkrihen,
ndër malet e larta nis të zbardhëllojë,
shtëllungat e tymit nga fabrika ngrihen,,
shqiponj' e përgjumur ku do fluturojë?

Qesh Adriatiku... Varkat fluturojnë...
Nisin e gjëmojnë siren', e traktorë...
Roja jonë trime, sot me ty qëndrojnë...
roje të atdheut fshatarë e puntorë!

Roje le të rrin' dhe vargjet e poetit!
Kënga e dashnores roje le të rrijë!
Le ta rrahë shkëmbin dallg' e zymtë e detit!..—
përmbi shkëmb'e valë zot është' dora e tij!

IV. KY ZJARR NË KRAHARUAR

DALE MOJ E FOLMË TI

Moj konxh' e lules me pala plot,
një kopsht mbushe me erë,
po ky zëmbaku ty s'të flet dot,
se gjuhën ia ke prerë!

O dale moj,, e folmë ti,
mos rri kështu zemruar,
se faj'n e ka ky mall në gji,
ky zjarr në krahuar.

Se faj'n e ka ky syr'i bukur,
qerpikët halë-gruri,
e buzë e faqe si shegë e skuqur,
ku digjem un' kërcuri...

Oh folmë ti, pa të dëgjosh,
tër' zemrën do ta zbras!
Me ty në arë a ku të shkosh
si yll do turrem pas!

Më fol, o vashë, mos mbaj mërinë,
t'ia nisim këngës sot;
pastaj të ngremë mbi dashurinë
folen' me zoçka plot!

PA DËGJO Ç'KËNDON BILBILI!

Pse më ikën si veriu,
o moj vasha engjëllore,
më mbyll syçkat, ngre përpjetë
vetullat si gjarpërore?
Nuk shikon si puthen zoqtë?..
Njëri tjetrin dashurojnë!!
Nuk ve re si kapen yjtë?..
Njëri tjetrin adhurojnë!
Pa dëgjo ç'këndon bilbili
mun te gjir' i trëndafililit!
Pa nuhat flladin e ëmbël
në agim'n e shpejt' të prillit!

— FRYMËZIM —

Djelli ndaj të perënduar
përshëndet me rreze t'arta
gjithë fushat, gjithë kodrat,
gjithë malet më të larta,
pastaj rrez' e tij e fundit
tretet heshtur nëpër valë
qielli endur ngjyra-ngjyra,
Si mëndafshi palë-palë..
Ulet djelli prapa malit
Dhe më s'duket drit' e tija
gjith' rrëmeti hyn në gjumë,
Zun' platiten shpeshërija

Dhe aher' ky qiell qëndisur
plot shkëndija, yj' qiellorë,
ujë-argjëndi murmuron,
filad' i ëmbël e lëmon,
hëna del si vasha ime
sipër malesh me dëborë,
asohere ndjej që brënda
duf'n e math që frymëzon...

DËSHIRË

Dua të të shoh, vashë, me kurorë,
natën kur tër' jeta në gjumë ka rënë,
këngës ne t'ia themi, si ç'ia thot' kjo hënë,
që dremit gazmore maleve me borë.

Dua të të shoh konxhe plot me erë.
Në kopësht të vemi, ku moj të kam gjetur!
Dh' ashtu përçafuar, buzëtë pështetur,
të dëgjojmë zemrat si rrahin paprerë,

Kështu të të shoh, të të marr në gji,
ty moj që mbi shoqet çquan porsì hënë.
E gjersa mbi fushë djelli të ket' rënë,
të flasim për mallin që na djeg në gji...

SOT TË NJOHA

Vjet të pashë... Sot të njoha,
moj burbuqja dashuri!
Fjala jote ç'më premtoka
gaz në sy e zjarr në gji..

Vjet të pashë... Sot të njoha,
dashuri, hej, gaz me lotë!
Çelet zemra... Çelet koha...
Ndizen yjt ndër qiejtë e ftohtë.,,

ENDËRRIM

Se ç'i mbyll sytë e ëndërroj
sikur me ty po flas,
pa duart shtrij të të pushtoj
dhe buza çel në gas.

Çdo ças, moj vashë, të kujtoj.
Dhe kur traktorin ngas,
nga malli yt un' fluturoj
dhe shokët i le pas...

Dhe zemra ime në krahëruar
sa fort më rreh për ty,
se këtë zjarr që s'ka të shuar
ma pe veç ti ndër sy!

ASAJ

Zu e çel zëmbaku porsì gusha jote,
u rì hën' e qiellit si ti magjiplote,
syri yt i shkruar më vështroi ngadalë,
ky vështtrim' i tija më mbyti ndër lote.

Lotet që kam derdhur s'ma shtuan mërinë,
vasha ime e shtrenjtë, vashë trendelinë;
zemra rënkoì rëndë, porsì det me valë,—
sot që buzëqeshe këndoì dashurinë!

TË MË VISH DHE TINË..

Se sa kam dëshirë të më vish dhe tinë,
të shkojmë ndër pyje, të shkojmë ndër stane,
se atje ndër male gjejmë dashurinë.

Atje yll' i qiellit këputet si loti,
atje këng' e vuar ze rënkën si valë,
pa dhe këng' e madhe ia zjen si qëmoti.

Të më vish dhe tinë, që të dalim pyllit,
ku rrëmbehen vashat nga trimat e malit,
ku stolisen vashat me stolinë e yllit.

Pa shkojmë në mbrëmje ku dremit çobani,
atje mbi lendinë, ku ka trendelinë,
pa i fshehim enët, ku ka ajkë stani.

Pa i marrëm fyellin, ku fsheh dashurinë,
pa po, kur të zgjohet, le të na kërkojë,—
fyellin s'ia lëshojmë, bashkë do t'i bimë!!

EJA, FLUTUR EJA!

Të fola me zjarr, moj flutur e mitur,
kur të pashë fushës ndaj losnje me shoqe;
malli ishte ndezur, ylli kishte zbritur,
e sumbull' e vesës ndrinte magjiplote.

Të fola me zjarr, zjarr që djeg në zemër,
fluturzë pa fjalë, fluturzë pa emër...

Të pashë me shoqet, lil mbi trendafilë,
buzën më të qeshur, syrin më të qarë,
sikur tretnje vjeshtë, sikur çelnje prillë,
sikur endërronje dashurinë e parë.

Të pashë ndër shoqet, fluturzë pa emër,
fole moj një fjalë, të thërret një zemër!

Desha të të zinja, ndaj renda aq rëndë,
po ti fluturove nga lulet me vesë,
ahere së largu të ndoqa me këngë,
këng'n e dashurisë, këngën plot me shpresë,
Të thirra me qeshje, të thirra me lot,
po nga të dy këngët zemra s'tu hap dot.

Eja, flutur, eja të të çik për dore,
si çik buz' e vashës valën argjentore...
Është agim, moj motër, pse merr arratinë?
Yjet janë tretur, hëna është' këputur,
lulet janë zgjuar, krojet psherëtojnë...
Eja, vashë, eja, fluturo si flutur!

ME THIRRË SHOQET

Më thirrë shoqet ndaj mugëtirës
të niseshim për lule,
ish motr' e gazit, motr' e dëshirës
dhe un' zoga pekule.

E dor' pas dore me vrap sarkadhi
fundosëm nëpër grurë,
se mos na shihte mustaqemadhi,
që s'na kish parë kurrë;

pa zjente fjala që shkonim malit
e merrte dhenë, o zot;
pa po na plaste dhe cip' e ballit
e s'kish kush na mban dot...

Pa ikm' e shkuam gjer te kodrina
si flakë të djersitura,
pa lamë llërët nëpër mburima
dhe syçkat e dremitura.

Pa mblodhmë lule sa desh dëshira
dhe nismë nga një këngë:
— Lule, moj lule, kush është m'e mira
për atë trim'n e rëndë?..

— E di, moj, zemra çfar' ju ka ënda!—
na foli luleferrza.—
Trimin e kam mun këtu brënda,
po ikni, moj të zeza!—

Pa ulmë kryet... Ç'u turpëruam
me këtë trim zuzar!
Pa s'ditmë vehten nga vamë e shkuam,
e zemra digjej zjarr...

Pa Trendelina faqedjersitur
na thirri: — Mbeç këtejza...
Oh plaç, moj zemër, që kaq të mitur
më le ne luleferrza!..

DY AXHAMINJ

Kur vjen mbrëmje' e vagëlluar
gratë bisedojnë:
Nasi, Lena ç'jan' harbuar,
fshatin po turpërojnë...

Yjtë ndizen, yjtë shkrihen,—
ata përqafuar!
se ku shkojnë e se ku fshihen,—
kot për t'i kërkuar!..

Po t'u flaç, të mbajn' mëri.
e s'të flasin kurrë!
Po t'u vesh dorën në gji,—
digjet zjarr si furrë...

Po t'i ndjeksh, kur zenë e fshihen,—
ata fluturojnë!
Po dëgjove se po zihen,—
dije se këndojnë...

E pastaj nesër me natë
në pun' do t'i gjesh,
qysh punojnë sa për shtatë;
goja fol e qesh...

Ja kështu dy axhaminj
fshatin në turpruan...
Dhe në çem' si ata të rinj,
po kaq s'u harbuam!

ANDEJ FSHATIT TONE

Andej fshatit tonë,
nëpër ca lëndina
plot me bar të njomë,
plot me trendelina,—
anemban' mburima,—
ftohen nëpër hije,
njomin buzët trima
ndezur dashurie,,,

Atje ndër kodrina
venë e mbushin ujë...
Vashë Trendelina
bën të madhen bujë,
Pa po ç'm'i ka hije
'buz' e skuqur flakë,
ndezur dashurie
si yll me bajrakë!
Syr' i saj i shkruar,
syr' i saj si det,—
dhëmbj' e paharruar
gaz me të vërtetë!

M. N. P. G. C. M. E.

Trimi shkon menduar
dhe rënkon ngadalë,
sy-për-sy shikuar
i thot' dy-tri fjalë:
— Moj gush' e zëmbakut,
që çel në pranverë,
as ma çik së pakut
buzënë një herë,
buzën e etuar,
buzën përvëluar?...
Vajza buzëkuqe
porsi lulukuqe
ç'na çelke burbuqe,
çelur ndaj agimit
mun në gji të trimit....

SHOQET MË MBAJNË MËRI

Shoqet më mbajnë mëri,
vesh-më-vesh ato se ç'thonë:
sikur s'imblichem në shtëpi,
sikur prisha un' zakonë...
Shoqe moj, zemrën që kisha
as e theva, as e prisha,
po ia dhashë trimit-o,
që nderoka fshatin-o!

Flasin shoqet, flasin gratë...
Flisni, shoqe, sa të doni!
Po kur fshatj do ket' dasmë,
ju moj, ju do më këndon:
— Sa ta kemi moj, zilinë,
që e shkele sot zakonë!
More bash'n e djemve tonë,—
e gëzofsh, ti dashurinë!

TE TE THEM...!

Të të them si lule, po ti je m'e bukur!
Të të them je konxhe, të cënoj freskinë!
Mu në zemrën time fellë më je futur,
mos, për kokën tënde, mos më mbaj mërinë!

Fol e qesh me mua, çele dashurinë,
t'i këndojmë bashkë jetës që po ngrihet,
Vështtrimet e tua, oh, ç'ma ngrohin gjinë,
si ngroh rrez' e diellit lulen kur gëdhihet,

Të të them si lule, konxhe palë-palë,—
po ti je m'e bukur,, E ç'të them pastaj?
Ndaj më lidhet gjuha. s'të them dot një fjalë,
skuqem, turpërohem si fajtor pa faj...

ELEGJI

T'u mekën sytë, t'u zverdh kjo faqe,
t'u ligën doçkat, kurmi t'u tret,
pa vare kokën si manushaqe,
sëmundj' e shkretë shërim nuk gjet!

Kur hiqnje shpirt, kur mbyllnje sytë,
fëmijtë e vegjël një çast kujton...
Mbaruan endrrat! Ti vetë i dytë
si fletë e vjeshtës përdhe mbaron!

Moj dallandyshe, zoçkat kërkojnë
t'i ngrohç me mallë, t'i nkosh të hanë;
m'i le të mitur, ndaj cicërrojnë,
kërkojnë mëmën ta kenë pranë!

Kur takoj nxënësit, sikur më thonë:
Ç'u bë mësuesja, ku vajt' e shkoi?
Ajo pat thënë me ju gjithmonë
jetës së bukur do t'i këndoj!

E dredhin buzën si më të qarë,
te sytë e tyre sot s'paska gas!
Ndër ato faqka një lot ec zvarrë,
dhe loti lotit i turret pas...

Lundroj i mjeri në det me valë
si lundërtari që çan stuhinë,
Zemra më digjet e qan pa fjalë,
se humba shokun dhe dashurinë!

TË ZU DJELLI FAQET

Të zu djelli faqet, të vuri kurorë,
dhe ves' e mëngjezit të spërkat shaminë,
ti duke kënduar se ç'më nget traktorë,
tufa-tufa zogjtë prapa po të vinë...

Ti, moj traktoriste, lulja manushaqe,
që me djersën tënde fusha end stolinë,
në të nxiu traktori dorë e gushë e faqe
ti m'e bukur bëhesh, më shum rritesh tinë!

I. TE SHKOLLA MBI LËNDINË

FESTË PËR SHKOLLËN E RE

Atje mbi lëndinë se ç'u ngrit një shkollë,
na është mbledhur fshati, s'ke ku hedh një mollë.
Burra, gra, fëmijë fshati na është mbledhur, —
shkolla do festuar, vallja duhet hedhur!

Lumja ti, moj shkollë, zemrën ç'na gëzon,
kjo pranverë e bukur stolinë ta shton!
Nesër, oho nesër, dhe në fshatin tonë
do ketë inxhinerë, do ketë agronomë!

MIREMENGJEZ, O DJELL!

Kur djell'i vagëlluar u derdh përmbi liqerë
Mësuës, ti ngjitesh bregut me trastën mu në shpinë
Dhe ecën aq' i qeshur, si dita në pranverë
E ndizet zjarr' i zemrës te syri shkrepëtimë...

Të pret ty fshat' i tërë te shkolla mbi lëndinë,
Se nesër nis mësimi... festim gjer të gëdhiet
Kudo që hedh vështrimin, kujton krenar lavdinë
E luftës Çlirimtare... e jetës që po ngrihet ...

Fëmijët vin' në shkollë si lulet plot me erë
Dhe ti me punën tënde i rrit ata për ditë
Në faqe t'abetares vështron me mall Enverë
Dhe ndjen sa rritet zemra, kur vjen të japësh dritë

Ti rihesh e përtrihesh, se nesër ky fëmijë
Të vjen në mes të fshatit teknik që ngre të renë
Ja, ja si duket djelli, mbi fshat fillon të ndrijë
Dhe djemt' e abetares, heronj për mëmëdhenë. ..!

TE RRUGIC' E MALIT...

Te rrugic' e malit të shoh si vrapon
dhe thëllim'i ftohtë doçkat t'i ka ngrirë,
opingat e vjetra balta t'i mbulon,
hunda t'është skuqur, buzët të jan' nxirë.

Palltua arne-arne, brekushet shkurtuar,
librat nën sjetull me ç'mall i shtërngon!
Buzëqeshesh rrugës duke endërruar,
dhe thëllim' i erës flokët t'i trazon.

Le të griset palltua, le të fryj' thëllimi,
le të jetë e gjatë rruga për atje! —
ty asgjë s'të ndalën, lajmëtar agimi,
dallandysh' e parë për jetën e re;

NË KLASE

Kujtoj sa gjak u derdh, oh sa dëshmorë,
ç'gjëmuar malet, fushat anembanë!
Në mes të flakës kurmi u dogj horë!
Nata u shemb, dhe drita varg kurorë
u puthi sy e buz' fëmijve tanë.

Një mall i zjarrt' ma ndez përbrenda gjinë,
kur sytë e tyre ëmbël më vështrojnë...
Mësuës, më thon', ta falmë dashurinë,
po ndritna rrugën, rritna për lavdinë
e jepna krah' më lart të fluturojmë!

E un' gëzohem fort që rrit njerinë.
Gëzim të till' kjo zemër s'e pat ndjerë!
Oho, ky diell i bukur që ka lerë
Sa fort më g'zon, trefish ma shton fuqinë!

KURSISTAT

Aher' kur vjen ndajnata dhe yjtë zënë e ndrijnë
kursistat, porsi krushqit, me gaz te shkolla vijnë.

Kam parë varfërinë, kam njohur të urtuar,
që për të shkretën bukë u sul' në fund të detit...
Atë etje vështroj sonte te sytë e flakëruar
t'ia thonë dhe ata këngës me zën' e alfabetit!

Le të kujtojnë sonte si rrinin nën dritare
dhe deshnim, oh sa deshnin, mësimin të dëgjojnë;
po zi e shkretë i flaku barinj me një zambare
atje ku shkrep rrufeja dhe maletë gjëmojnë!

O ç'gaz që shkrep ndër ta, kur shkronjat bëhen emra!
Ky gaz më rrit dhe mua, kjo këngë më gëzon!
«Parti» shkruan të gjithë, — të tjerat i tha zemra,
që sot ka zën' e rritet e qeshet e këndon!

GËZIMI IM

Pse sot me buz' të çelur ti shkollës i afrohesh?
Provimet ja tek erdhën dhe ti do ligjërosh,
do thuash fjalën tënde... Sa fort ti më gëzohesh,
ty krahët po të rriten, ti shpejt do fluturosh!

Provimet ja tek erdhën dhe zemra rreh me gas,
në sytë e tu shoh mallin që ndizet i pashuar;
sa bukur lulëzove, sa mir' më ndoqe pas,
ç'kuptim m'i dhe ti jetës, ç'gëzim në krahuar!

MË NGJAN NJË FLUTUR

Më ngjan një flutur, kur shkon në shkollë,
ti konxh' e lules kur ze t'agojë,
pranver'e bukur t'i skuq si mollë
faqet e tua, buzët shebojë.

Ah rritu, rritu, moj gjeraqinë,
shkollar' e vogël, pranver'e re,
ti kaqë e bukur do mbushç shtëpinë,
një tuf' me zoçka do kemi ne...

Ti rritu, rritu një mot çdo ditë,
se po të presim me mall, o moj,
dhe me ty bashkë do çel të ritë,
jetës, moj flutur, do t'i këndo!

TË LUMTË, MOJ MOTER!

Ç'u rrit kaq me ditë kjo çup' e Vasilit,
oh sa vojti i mjeri gjer la kokën shpatit;
po ja sot e bija, konxhe trendafilin,
na erdhi mësuese për fëmijtë e fshatit.

Shihni, mor, pa shihni sa është' zbukuruar, —
një çup' kaq e bukur derën të na zeri!
Lum fëmijët tanë ç'kan' për të mësuar,
sa të ngrohtë syrin, gojën si sheqeri!

Të lumtë, moj motër, ç'paska lulëzuar,
kjo pranvera jonë sa të paska rritë!
Ja, këtu yt atë ra duke luftuar, —
sot ti po na kthehe që të japësh dritë!

O MËSUES!

Këta nxënës, konxhe prillit,
o mësues, të pastër rriti!
Me mësimet, rreze diellit,
me urti ti mendjet ndriti!
Jepu krah' të fluturojnë,
rritju zemrën, o vëlla,
jepu zë të ligjërojnë,
çelju sytë të vështrojnë
ç'vepra ngrihen sot për ta!

JU QOFTË UDHA E MBARË!

Shkoi dhe vit' i fundit, nxënësit më lanë,
në shkollat e larta ata ikn' e shkuan,
si zogjtë e fëllëzës ata m'u shpërndanë
Si ditët e ëmbla ata fluturuan. . .

Pëllumba të paqes, ju qoftë udha e mbarë!
Shihni, shokë, shihni ç'djell që po agon
Djell, m'i puth në faqe fëmijët shkollarë,
mësuesi, u thuaj, kurrë s'ju harron!

TRYEZA E LËNDËS

Faqe

NË VEND TË PARATHËNIES

Erdhën dallandyshtet	3
Një yll	4
Si ata	5
Varfëri e shkretë	6
Sot kam vatan	6
Dashuria e vërtetë	7
Lum ti, mësues!	8

I. NË ZJARR E FLAKË

Ky prill sivjet	9
Olimbia, <i>poemë</i>	10
Lapidari	29

II. NETËT PA HËNË

O nënë!	30
Kjo nuk ish përrallë	31
T'u harroftë emri	31
Ia rua j zjarrë	32
Shiko tokën!	32

III. KËNGA JOTE TË BUÇASË

Moj e bukura uzinë	34
Kënga zjen së largu	34
Rojes	35

IV. KY ZJARR NË KRAHARUAR

Dale moj e folmë ti	36
Pa dëgjo ç'këndon bilbili	37
Frymëzim	37
Dëshirë	38
Sot të njoha	39
Endërrim	39
Asaj	40

Të më vish dhe tinë	40
Eja, flutur, eja!	41
Më thirrë shoqet	42
Dy axhaminj	43
Andej fshatit tonë	44
Shoqet më mbajnë mëri	45
Të të them	46
Elegji	46
Të zu djelli faqet	47

V. TE SHKOLLA MBI LENDINË

Festë për shkollën e re	48
Mirëmëngjez, o djell!	48
Te rrugic' e malit	49
Në klasë	49
Kursistat	50
Gëzimi im	51
Më ngjan një flutur	51
Të lumtë, moj motër!	52
Ju qoftë udha e mbarë	53